

Brood & Rozen, (2011)4

Kinderarbeid door het oog van een fotograaf, Artsen Zonder Grenzen als apolitieke organisatie, de verengelsing van het academisch landschap ... Voldoende lectuur om het nieuwe jaar te beginnen!

Vorige edities zie

website Brood & Rozen

Bestellen

Edito

Paule Verbruggen

Itâ€™s a poor sort of memory that only looks backwards

pp. 2-3

Bijdrage

Lien Bauwens

Kinderarbeid door een historische lens. Een fotoanalyse van kinderarbeid in Belgische touwslagerijen rond 1900

pp. 5-24

Bijdrage

Jean-Benoît Falisse

Artsen Zonder Grenzen België« als apolitieke organisatie (1985-1988)

pp. 25-51

Opgemerkt

Frederic Dehaudt

De textielindustrie en haar mensen

pp. 52-62

Opinie

Jacques Van Keymeulen

August Vermeylen en de â€œnieuwe academische verwachtingshorizontâ€™™

pp. 63-75

Collectie

Jessica Langouche

Het archief van Amnesty International Vlaanderen

pp. 76-83

Recensie

Carmen Van Praet

Christoph DE SPIEGELEER, Een blauwe progressist. Charles Potvin (1818-1902) en het liberaal-sociaal denken van zijn generatie

pp. 84-87

Kinderarbeid door een historische lens. Een fotoanalyse van kinderarbeid in Belgische touwslagerijen rond 1900

Lien Bauwens, master in de Geschiedenis, Vrije Universiteit Brussel

Welke relevante informatie kan een historicus onttrekken aan fotografische bronnen? Om een zicht te krijgen op de

mogelijkheden en problemen bij het gebruik van foto's als historische bron, bekijken en bespreken we in deze bijdrage zes foto's over kinderarbeid in Belgische touwslagerijen rond 1900. De fotoanalyse gebeurt enerzijds op het niveau van de inhoud, waarbij er bijzondere aandacht gaat naar de details die de beelden onbedoeld tonen. Anderzijds kijken we naar de manier waarop kinderen en hun arbeid gerepresenteerd worden en naar de ontstaanscontext van de foto's. Voor we met de analyse beginnen, gaan we in op de bijzondere eigenschappen van foto's en de invloed daarvan op de historische waarde van de afbeeldingen. Om het onderwerp en de foto's voldoende te kaderen, schetsen we daarnaast kort de perceptie en wetgeving rond kinderarbeid tijdens de 19e eeuw.

Child labour through a historical lens. Photo analysis of child labour in Belgian ropeyards around 1900

Lien Bauwens, Master in History, Vrije Universiteit Brussel

What relevant information can a historian gain from photographic sources? In this contribution we look at and discuss six pictures of child labour in Belgian ropeyards around 1900 in order to explore the possibilities of using photographs as a historical source and raise the problems related to it. On the one hand we analyze the image content, paying particular attention to the details which these pictures reveal unintentionally. On the other hand we look at the way in which children and their labour are represented, and at the context in which these pictures originated. Prior to the analysis, we focus on the typical characteristics of these pictures and the way in which they affect the historical value of the images. In addition, to put the subject and the pictures in their proper context, we briefly outline the perception of child labour in the 19th century and the child labour laws that were passed at that time.

Le travail des enfants à travers le prisme de l'histoire. Une analyse photographique du travail des enfants au sein des corderies belges vers 1900

Lien Bauwens, Master en Histoire, Vrije Universiteit Brussel

Quelles informations pertinentes un historien peut-il dégager de sources photographiques? Afin de cerner les possibilités et problèmes liés à l'utilisation de photographies comme source historique, nous examinons et analysons dans cette contribution six photos dépeignant le travail des enfants dans les corderies belges vers 1900. L'analyse photographique porte non seulement sur le contenu des clichés et accorde, à ce titre, une attention particulière aux détails incidemment dévoilés, mais elle s'intéresse également à la manière dont les enfants et leur travail sont représentés ainsi qu'au contexte qui inspira la prise de ces photos. Avant d'entamer l'analyse proprement dite, nous nous attachons aux caractéristiques particulières des photos et à leur impact sur la valeur historique des illustrations. Nous brosons par ailleurs succinctement la perception que l'on avait du travail des enfants au 19ⁱ^e^me siècle ainsi que la législation qui l'encadrerait, afin de correctement cadrer les photos et notre propos.

Artsen Zonder Grenzen België« als apolitieke organisatie (1985-1988)

Jean-Benoît Falisse, DPhil Student (prs), Department of International Development, University of Oxford

De Belgische afdeling van Artsen Zonder Grenzen, opgericht in 1980, ontwikkelde zich snel tot de grootste afdeling van de organisatie. De vaardigheden van de vrijwilligers en het communicatiebeleid stelden haar als het voorbeeld van een nieuwe generatie van ngo's, die minder ideologie, maar ook meer expertise toonden. In 1985 werd haar apolitieke karakter, dat werd gezien als fundamenteel voor alle veldwerk, dubbel uitgedaagd: intern was er een conflict met Artsen Zonder Grenzen-Frankrijk na de oprichting van de denktank Liberté Sans Frontières, en extern werd in Ethiopië de

politieke manipulatie van de humanitaire hulp duidelijk. Dat alles leidde ertoe dat de organisatie ging nadenken over haar apolitieke karakter. Tot op vandaag blijft dat een relevant discussieonderwerp. Moet Artsen Zonder Grenzen een standpunt innemen over de situaties waarmee de organisatie op het terrein in aanraking komt, ook als dat haar operaties onmogelijk maakt? Is een "stille diplomatie" duurzaam?

The Belgian section of Doctors Without Borders: an apolitical organization? (1985-1988)

Jean-Benoît Falisse, DPhil Student (PRS), Department of International Development, University of Oxford

Established in 1980, the Belgian section of Doctors Without Borders quickly

developed into the biggest section of the organization. Because of the professional skills of its volunteers and communication policy, it started serving as a model for a new generation of non-governmental organizations driven by expertise rather than ideological beliefs. Around 1985, its apolitical character "seen as fundamental to the effectiveness of any Doctors Without Borders work on the field" was doubly questioned. Internally, the Belgian and French sections of Doctors Without Borders clashed over the newly-established think tank Liberté Sans Frontières. Externally, the organization had to face the political manipulation of humanitarian aid in Ethiopia. As a result, Doctors Without Borders started giving more careful thought to the issue of political engagement. This has remained a major issue ever since. Should Doctors Without Borders publicly report human rights violations they witness on the field, even if this puts at risk the continuation of their assistance? Is "silent diplomacy" possible and effective?

Médecins Sans Frontières Belgique en tant qu'organisation apolitique (1985-1988)

Jean-Benoît Falisse, DPhil Student (PRS), Department of International Development, University of Oxford

Créée en 1980, la section belge de Médecins Sans Frontières s'est rapidement développée pour devenir la plus grande section de l'organisation au milieu des années 1980. La compétence de ses volontaires et sa politique de communication lui permettent alors de s'afficher comme l'emblème d'une génération nouvelle, moins idéologique et plus technique. En 1985, cet apolitisme jugé fondamental pour toute action de terrain est doublement remis en cause: en interne, lors d'un conflit avec Médecins Sans Frontières France qui initia le thinktank Liberté Sans Frontières et, en externe, face aux manipulations politiques de l'aide humanitaire en Ethiopie. La réflexion sur

l'apolitisme de l'organisation qui est alors menée lance un débat toujours d'actualité. Faut-il témoigner de terrain au risque de rendre les opérations impossibles? Une "diplomatie silencieuse" est-elle tenable?

De textielindustrie en haar mensen

Frederic Dehaudt, auteur

De textielindustrie in het noorden van Frankrijk en het zuiden van West-Vlaanderen gaf werk en brood aan duizenden mannen, vrouwen (en kinderen). Ze gaf de streek ook een identiteit. Het boek De textielindustrie en haar mensen brengt verhalen van mensen die in de textiel fabrieken werkten, geïllustreerd met mooie foto's. In dit artikel lees je enkele fragmenten uit die verhalen "van vlees en bloed".

The textile industry and its people

Frederic Dehaudt, author

The textile industry in northern France and the south of West Flanders provided jobs and income for thousands of men, women (and children). It also provided the region with a sense of identity. The textile industry and its people contains the stories of textile factory workers. The book is illustrated with beautiful pictures. This article contains a few excerpts from these stories of "flesh and blood".

L'industrie textile et ses hommes

Frederic Dehaudt, auteur

L'industrie textile du nord de la France et du sud de la Flandre Occidentale assura travail et gagne-pain à des milliers d'hommes, de femmes (et d'enfants). Elle donna également une identité à la région. Le livre L'industrie textile et ses hommes rassemble des histoires d'hommes qui travaillaient dans les usines de textile, agrémentées de belles photographies. Cette contribution vous propose de découvrir quelques extraits de ces histoires "de chair et de sang".